

ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ СТАТИСТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ У НАУКОВО-ДОСЛІДНІЙ РОБОТІ СТУДЕНТІВ-ЕКОНОМІСТІВ

І. Г. Гевлич

Сьогоднішня обумовлює необхідність підготовки фахівців, які не тільки володіють системою професійних теоретичних знань та практичних навичок, що задовольняють вітчизняним та міжнародним вимогам, а й здатні до повсякденного їх оновлення. Це особливо стосується економістів, які у своїй діяльності стикаються із надзвичайно динамічними нормативно-правовою базою та економічними процесами у галузі, регіоні, країні, світі. В процесі такої актуалізації знань, що отримані під час навчання у виші, основну роль грає самостійна науково-дослідна робота.

Згідно із діючим Законом України «Про вищу освіту» НДР студентів є невід'ємною та надважливою частиною освітнього процесу [1]. Здійснення наукової діяльності є одним з головних завдань вищого навчального закладу.

Організація, формування НДР студентів, педагогічний супровід такої діяльності вивчалися під час розробки засад та впровадження Болонської системи в українську освітянську практику такими вітчизняними вченими як О. І. Мацегорін, З. В. Священко, В. В. Сокирська, Є. С. Спіцин, та інші [2–4]. Але динаміка економічних та освітніх процесів, з одного боку, та специфіка підготовки фахівців-економістів, з іншого, зумовили необхідність осучаснення таких досліджень та виділення проблеми отримання інформації для їх здійснення.

Метою дослідження є ідентифікація проблеми інформаційного забезпечення НДР студентів в рамках навчального процесу, зокрема, що стосується використання статистичної інформації.

Освітніми програмами підготовки економістів за СО «Бакалавр» та «Магістр» передбачено ряд напрямів діяльності студентів, які мають наукове спрямування і можуть бути виконані під час аудиторних занять чи в рамках самостійної роботи. До першої категорії, зокрема, належать виконання лабораторних робіт, дослідження в рамках практики в межах навчальної лабораторії, розв'язання кейсів, вирішення ситуаційних завдань творчого характеру, колективна підготовка проектів в рамках практичних занять. Самостійна науково-дослідна робота студентів зазвичай представлена розробкою власних проектів, зокрема, курсових та магістерського. Саме вони є основними у процесі формування навичок планування та здійснення *lifelong learning*, а також постановки наукового експерименту [5]. На жаль, на сьогодні основною проблемою студентів є отримання інформації для здійснення таких досліджень.

В рамках підготовки фахівців досить розповсюдженим є завдання аналізу сучасного становища об'єктів дослідження для прогнозування їхнього стану у майбутньому через побудову математичних моделей чи використання статистичних розрахунків. Відомо, що для побудови якісної моделі і точного прогнозу при формуванні рядів динаміки трендових і адаптивних моделей мінімальною вимогою є використання конкретних показників за довгий період. Однак, сучасна форма представлення інформації Державною службою статистики України не дозволяє провадити вузькі дослідження за регіонами, галузями, підприємствами, іншими чітко окресленими напрямками. Великі нарікання викликає й запізнення оприлюднення статистичної інформації на офіційному сайті. Наприклад, станом на 20.04.2017 р. в рубриці економічної статистики наведені найсвіжіші дані щодо фінансових результатів підприємств за видами економічної діяльності на кінець вересня 2016 року. Крім того, почасти при розкритті даних відсутня дата узагальнення цієї інформації. Наприклад, вказані показники структурної статистики по суб'єктах господарювання з розподілом за

їх розмірами, але не поточено, на яку саме дату [6]. Є проблеми наведення виключно відносних показників без надання інформації про абсолютну величину даних, стосовно яких розрахована динаміка зміни. Це унеможливорює чи надто утруднює пошук інформації для науково-дослідної роботи, а неможливість підтвердити чи спростувати теоретичні дослідження практичними результатами значно знижує їх достовірність. Студенти-економісти намагаються вийти із становища, що склалося, за рахунок власної обробки інформації суб'єктів господарювання, зобов'язаних оприлюднювати фінансову звітність, але отримані дані не є повною інформацією по галузі чи регіону за причини обмеженості такої групи підприємств, а самі дослідження виявляються невиправдано трудомісткими. Разом з цим існує процедура подання заявок на обробку інформації органами Державної служби статистики України і замовлення вітчизняних ВНЗ в цьому сенсі здатні розв'язати проблему, що виникла.

Таким чином, у дослідженні ідентифіковані основні проблеми інформаційного забезпечення НДР студентів та запропоновані шляхи їхнього вирішення. Розробка конкретних напрямів інформаційних запитів може бути напрямом подальших досліджень.

Література

1. Про вищу освіту : Закон України від 17.01.2002 р. № 2984-III : за станом на 20.04.2017 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/page4>.
2. Мацегорін О. І. Організаційні та методичні засади науково-дослідної роботи студентів / О. І. Мацегорін. – К. : Вид-во Київського ун-ту права, 2003. – 27 с.
3. Сокирська В. В. Наукова робота студентів : навч. посібник / В. В. Сокирська, З. В. Священко. – Умань : Софія, 2009. – 135 с.
4. Спіцин Є. С. Методика організації науково-дослідної роботи студентів у вищому закладі освіти : навч. посібник / Є. С. Спіцин. – К. : КНЛУ, 2003. – 120 с.
5. Гевлич Л. Л. Місце НДР при підготовці обліковців: сучасний стан та перспективи розвитку / Л. Л. Гевлич, Н. В. Піскунова // Ефективні технології навчання та виховання в контексті Болонського процесу : збірник наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції, 18–19 квітня 2013 р. – Макіївка : Промінь, 2013. – С. 149–152.
6. Показники структурної статистики по суб'єктах господарювання з розподілом за їх розмірами // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

Підсекція глобальної та регіональної економіки

УДК 334.73:631.1

НЕОБХІДНІСТЬ РОЗВИТКУ ФЕРМЕРСЬКОЇ КООПЕРАЦІЇ В УКРАЇНІ

В. О. Клочковська, О. В. Клочковський

Українські фермерські господарства ведуть свою підприємницьку діяльність у складних економічних, соціальних, правових та політичних умовах. Про це свідчить тенденція до зменшення кількості господарств по Україні. Тому вони об'єднуються у кооперативи, що значно підвищує конкурентоспроможність фермерських господарств на ринку.

В останні роки до наукової розробки проблем функціонування і розвитку фермерської кооперації в умовах реформування аграрного сектора економіки України